

Didaktik, estetiska lärprocesser i språk, kommunikation och matematik 2 för pedagogiskt verksamma

Education, Aesthetic Learning Processes in Language, Communication and Mathematics 2 for Students with Professional Experience

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CFÖB66

Version: 1.2

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2023-03-07

Gäller från: HT 2023

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (A1N)

Utbildningsområde: Undervisning 70%, Verksamhetsförlagd utbildning 30%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: Godkänt resultat från kursen Utbildningsvetenskaplig kärna I (T1), Barnet och förskolan-förskoledidaktiska perspektiv (T2), Barn, kultur och kommunikation – i ett förskoledidaktiskt perspektiv (T3), samt godkänt resultat från all AFU i tidigare terminer inom ramen för Förskollärarytbildning för pedagogiskt verksamma, 210 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Inom kursens ram behandlas och fördjupas innehåll om barns lärande med fokus på estetik och estetiska lärprocesser, matematik samt språk, kommunikation och flerspråkighet. Utifrån ett inkluderande synsätt vidareutvecklar och fördjupar studenten sina kunskaper kring att stödja och utmana barns språkliga, kommunikativa och matematiska lärprocesser-lärande. I kursen bearbetas även hur alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) kan användas som stöd för uttryck och förståelse eller som ersättning för det verbala språket.

Utifrån fördjupade kunskaper om estetiskt innehåll och estetiska lärprocesser förväntas studenten således utveckla sitt ledarskap i komplexa undervisningssituationer, där förmågan att självständigt integrera och använda sina kunskaper och färdigheter inom såväl didaktik som estetik synliggörs. I kursen problematiseras undervisningsbegreppet utifrån teorier om lärande och spontan och målstyrd undervisning i förskola och förskoleklass.

I samband med den arbetsplatsförlagda utbildningen (AFU) arbetar studenten praktiskt och reflekterande med att stimulera barns estetiska, språkliga, kommunikativa och matematiska lärande och utveckling genom estetiska lärprocesser. Ett reflekterande förhållningssätt till såväl det egna ledarskapet som till användningen av estetiska uttrycksformer som innehåll och metod, betonas. Här ges möjligheter att fördjupa sin självreflektiva förmåga för att förändra och utveckla sin lärarroll.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för och problematisera olika villkor för hur barn med annat modersmål (L1) än svenska kan stödjas i sin språkutveckling, såväl i svenska som i sitt modersmål
- 1.2 redogöra för och kritiskt granska olika metoder för att kartlägga, identifiera och förebygga matematiska svårigheter
- 1.3 redogöra för, kritiskt granska och diskutera aktuell didaktisk forskning och teorier om undervisning, skapande och lärande i relation till estetiskt innehåll och estetiska lärprocesser
- 1.4 redogöra för och kritiskt granska olika metoder för att kartlägga, identifiera och förebygga kommunikativa svårigheter samt diskutera alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) och dess betydelse

2. Färdighet och förmåga

2.1 i mötet med barn och kollegor använda för verksamheten relevanta ämneskunskaper och didaktiska begrepp
2.2 självständigt formulera mål för, planera, leda, genomföra, utvärdera, dokumentera och kritiskt granska situationer i egen undervisning där olika estetiska uttrycksformer används didaktiskt för att stödja och stimulera barns lärande inom estetik språk och matematik
2.3 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användandet av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 reflektera över och problematisera det egna ledarskapet i relation till ett inkluderande arbetssätt
3.2 reflektera över och problematisera undervisningsbegreppet utifrån spontan och målstyrd undervisning I förskola och förskoleklass
3.3 motivera och argumentera för användandet av alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) i sin undervisning, till stöd för barns språkliga utveckling

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- arbetsplatsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Språk/kommunikation

Lärandemål: 1.1, 1.4, 3.1, 3.3

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Övrigt: Inlämningsuppgift, individuell

AFU

Lärandemål: 2.1, 2.2

Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Verksamhetsförlagd utbildning

Pedagogik, didaktiskt ledarskap och komplexa lärsituationer

Lärandemål: 1.3, 2.3, 3.1, 3.2

Högskolepoäng: 7

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Övrigt: Individuell skriftlig inlämning och estetiska workshops

Estetisk teori

Lärandemål: 1.3

Högskolepoäng: 1

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Muntlig examination i grupp

Workshop Matematik

Lärandemål: 1.2

Högskolepoäng: 1

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle

är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkäns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga.

Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2009). Stockholm: UNICEF Sverige Artikel 13 och 31 (1 s)

Dahlbeck, Per & Westlund, Kristina (red.) (2021). *Relationell pedagogik: i teori och praktik i förskolan*. [Malmö] s 25-35 (11 s)

Doverborg, Elisabet, Pramling, Niklas & Pramling-Samuelsson, Ingrid (2013). *Att undervisa barn i förskolan*. Stockholm: Liber (108 s)

Edfelt, David, Sjölund, Anna, Jahn, Cajsa & Reuterswärd, Malin (2019). *Tydliggörande pedagogik i förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur (162 s)

Ehrlin, Anna (red.) (2020). *Estetiska uttrycksformer i teori och praktik: bild-, drama- och musikdidaktik*. 1. uppl. Stockholm: Liber s. 7-66, 125-153 (89 s)

Eidevald, Christian & Engdahl, Ingrid (2018). *Barn-forskning om barn og barndom i Norden*. Norsk senter for barneforskning; Institutt for pedagogikk og livslang læring, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. ISSN 2535-5449 (s 21-75) (55 s)

Harju-Luukkainen, Heidi & Kultti, Anne (red.) (2017). *Undervisning i flerspråkig förskola*. Första upplagan Malmö: Gleerups (157 s)

Holmberg, Ylva (2017). *Musikskap i förskolan: musikstunder ur ett didaktiskt perspektiv*. 1. uppl. Stockholm: Liber, kap. 1-4 (54 s)

Läroplan för förskolan Lpfö 18. [Elektronisk resurs] (2018). Stockholm: Skolverket (20 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022. Upplaga 1 (2022). [Stockholm]: Skolverket (utdrag, ca 16 s)

Pihlgren, Ann S. (2017). *Undervisning i förskolan: att skapa lärande undervisningsmiljöer*. Första utgåvan Stockholm: Natur & Kultur (s 201)

Sheridan, Sonja & Williams, Pia (red.) (2018). *Undervisning i förskolan [Elektronisk resurs] : en kunskapsöversikt*. Stockholm: Skolverket (112 s)

Skolverket (2013). *Flera språk i förskolan: teori och praktik*. Stockholm: Danagård Lito (84 s)

Smith-Autard, Jacqueline (2002). *The Art of Dance in Education*. Slingsby: Methuen Drama s. 1-45 (45 s)

Stinson, Sue (2005) Why are we doing this? *Journal of Dance Education*, 5:3, 82-89 (8 s)

Styrke, Britt-Marie (2015). *Kunskapande i dans- Om estetiskt lärande och kommunikation*. Stockholm: Liber, Kap 5-8 (60 s)

Svensson, Ann-Katrin (2012). Med alla barn i fokus - om förskolans roll i flerspråkiga barns språkutveckling. *Paideia*, (4), ss. 29-37 (9 s)

Tisell, Anneli (2009). *Lilla boken om tecken: som ett verktyg för kommunikation och språkutveckling*. 1. uppl. Lidingö: Hatten (73 s)

Wallerstedt, Cecilia (2015). *Musikdidaktik i förskolan: att utveckla barns skapande förmåga*. 1. uppl. Stockholm: Gothia fortbildning (102 s)

Tillkommer kopierat material, examensarbete och artiklar med aktuell forskning (ca 200 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskolläraryrket för pedagogiskt verksamma, 210 hp.